

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 5. Erat mutum. Es iis quæ diabolus in corporibus operatur, liquet quid in anima operetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

ut mitis ea modis excruciet, ut exemplo patet in hoc arreptio; quem in omnibus, & per omnia corruerat, surdo, caeco, muto, qui factus est ut lapis insensibilis: ut liqueat omnibus, qua strage in anima debacchetur, quando eius per peccatum lethale accipit dominium. Carnales sumus, spiritualia non sapimus, nisi per carnalia, nec ea que sunt animæ, nisi per ea que sunt corporis. Num videre lubet quo diabolus damno lædat perditam animam, dum in suam arripit potestatem? Ex his illud attende, quæ in corpore sibi subito sanus operatur. Non recogitat hic, non advertit alter quo afficiatur damno, dum diabolo cedit ingressum adulterio, lascivia, peritio, detractione, furto: post hæc etenim nihil sibi de prospera senit salute decrevisse, comedit, bibit, dormit, ambulat, negotiatur, videt, audit, &c. ut prius. Hinc tanta committit peccatum mortiferum facilitate, quanta scyphum aquæ sitientis exhaurit: *Qui bibit, quasi aquam, inquitatem.* O terinfelicem, qui damnum non capis, quod læderis, formidandum. Certo roboris, diuino consilio diabolus à Christo fulguri comparari: *Videbam Satanam sicut fulgur de caelo cadentem.* Iam fulguris scimus proprietatem, ut gladium ferens, vaginam, quæ deforis apparet, integram illasque prætereat, quæ nulla facta corruptione, tam pulchra quam antea remanet: at gladium eâ conclusum corrumpit, destruit, comminuit in puluerem minutissimum. Hoc opus diaboli fulguris infernalis, quando te inuadit, & per peccatum te ferit mortale, corporis quidem vaginam integram, illasque non tangit, & isdem te potius gaudes ut prius auditu, visu, valetudine, viribus, &c. Animam autem perdit, occidit, annihilat, eo modo quo David lamentabatur: *Ego ad nihilum redactus sum & nescius.* Cum corpus sanitate pristina gauderet, nec advertit, nec damnum animæ comprehendit, quæ clade luget obruta irreparabili, quam ut exponat, verbo vitur annihilandi: *Ad nihilum redactus sum, &c.* qua ratione, quæso, hanc stragem intelligam?

Tob. c. 15. 26.

Luc. 10. 28.

I. Animæ, in peccato, status describitur. Ps. 72. 20.

D. CHR. Ho. 9. 20. ad Corin. circa fin. T. 4.

Attentatissimè mente (loquitur D. Chrysol.) consideravi quia potissimum ratione vobis ob oculos peccatum mortale proponerem, quo sole clarissus caperetis, quis sit status animæ peccaticis, quomodo peccatum illam destruat, perdat, inficiat, annihilat, & tunc optimè mihi illam delineatam crederem: *Si quis mihi picturam ipsam effingeret, non mihi videretur aberrare ipsam sic effingens, miliosem quandam, formam bellinam, scabratam, ignem spirantem, inisundam, nigram,*

quales externi Poeta depingunt Scyllas, manibus innumerabilibus, nostras apprehendit cogitationes, & variaciones; & ex impreiso ingreditur, & omnia discerpit ac dilacerat.

Non incongrua foret eius illa descriptio: Serpens ignitus, septem capitum, quibus omnibus ignem exsufflet ardentissimum, qui multetem spiritus constingat omnium formam venustissimam, ac vno ore exeat in vertice sensus carnes, duobus alijs oculos depascatur, os alio innadat, extrahat linguam illam, in frola discepat, alio secur impetat, cor alio comprimat, dissipet, commordet, exurget sanguinem, exhauriat virtutem, tetamque veneno conficiat. Bone Deus, quale damnum qualis strages? & quam tu instantissimè illi mulieri compatere? Tuæ tu sic animæ compatere, nihil enim minus serpens infernalis, quem D. Iohannes vidit septem capitum, agit, quanto per peccatum animam inuadit, illam circumuoluit, totamque stringit, ut quibus se liberet, nullis valeat viribus, illam dissipat, cor rodit charitatis, oculos eruit dona Spiritus S. linguam dissecat, quæ suum laudet creatorem, decem polluit grauiæ, & mortis inficit veneno sempiternæ.

Verumtamen alias ne queramus figuras, præter illam quam nobis hodie depingit Euangelista in ijs quorum diabolus pingitur arreptus corpora. Heu quam illa tractat immaniter? Heu quam lugent contorta, diseruiata, exanimata? Turbantur ocelli, lingua exspirat, labia tonquentur, lingua spumis desluit, corpus contemiscet, oculi caligant, aures suscitunt, cor præfocatur, hinc conijce quid morharur, dum animam per peccatum possidet dominus; Num videte placet eius vestigia? Illa serutate ex vestigijs in corpore relictis quod inuadit, omnia suis euerit cardinibus, omnia commouet, destruit omnia; sit tibi pauper hic exemplo: nec minus in anima iam Dominus operatur.

Enarra Dominus Job sub nomine ceti facta, viresque diaboli, quibus sententiam interferit, quæ quod præ manibus habemus, exponit: *Quæ sunt lucis semina: vestigia remanent itineris impressa quod potegit; inflata pernatat balæna pelagus, quæ, quæ transit, spumam excitat prægrandem ex maris commouione, quæ supernatat aquis, hæc fluctus suscitatur, & de maris abyssis aquas sursum attollit, ex cuius commouione spuma nascitur, balæna vestigium: q. d. ex relicto vestigio nascitur, quæ*

balena transferit: hoc iudicat: *Lucebit*; idem-
que significat quod, apparebit: *Erit manifesta*.
Quotiescumque sulcat mare, vel abyssos pe-
nit inferiores, totum commouet pelagus: *Et*
faci feruiscere mare, sicut ignis aqua lebetem
accendit vltro citroque, ima summis & summa
iuris inuoluuntur, remanetque commotionis ve-
stigiū. Hæc stupemus & nonimus esse vesti-
gia diaboli, dum anima penetrat abyssos, eam-
que per peccatum possidet, omnia turbat, in-
uertit, omnia commouet & alterat passiones;
omnia vltro citroque conuertit. Num aliquid
huius commotionis vestigiū? In tibi in hoc
eaco, surdo & muto; hinc colliges ingressum
diaboli, & vestigia quæ anima tua impetita
relinquat, ex spuma, quam in corpore concecit,
quod suis eruit cardinibus & conturbat vniuer-
sum. Quam appositè dixit Angelus, ei nomen
esse: *Exterminans*: quæ cuncta suo & loco &
extermine ordine. Si vel imago tantum eius,
vix corpore inuasio, illud ita commoueat,
vt aures obstruat, oculos excæcet, linguam
liget: quid censendum de anima, in qua quie-
tus, & diuturnis, conquiescit, dum eam per
peccatum conquiescit. Hæc Dei mens est, in
hoc homine, quem oculis nostris subiicit Evan-
gelista, vt perpendamus.

III. Nobiscum agit Deus, quasi qui res confide-
ramus oculis carnis, & spiritalia non intelli-
gimus, nisi per corporalia, quæ docente phi-
losopho alio modo in hac vita capere nequimus.
Dominicâ proximè elapsâ demonstrare voluit in
anima sua sanctissimâ, quam purissimo corpori
vnitam & absconditam deferebat, qualis illa
esset cui se Deus vnione coniunxerat hypostati-
ca, quàm pulchra, formosa, diues, plena gloriâ,
dotibus, donisque cælestibus opulenta: quia ve-
rò hoc ipsum videre non dabatur in ipsa anima,
vt pote inuisibili, in suo corpore declarauit, illud
tale oculis obijciens discipulorum, quale no-
bis describit Evangelista: *Resplenduit facies ei-
us sicut sol, vestimenta autem eius facta sunt
alba sicut nix*, corpus suum tanta claritate splen-
didum, tantâ gloriâ magnificum, tantis doti-
bus decoratum: vt hæc fuerit Petri sententia,
non posse necdum inueniri, sed nec in hac vita
quidquam desiderari excellentius, ipsa sanctissi-
mi corporis visione, ac solo tantæ gloriæ ac
splendoris intuitu, nec illum in seipso possiden-
do, posse quempiam per omnia secula om-
ni dolore poenæque liberari: pro vt tunc probauit.

Si Deus sic anime corpus adornat, cui se

vnjuit, cum non sit, illud capax donorum Dei
principalium, nec bonorum cælestium recep-
tium, ô quàm pulchra, grataque videretur
anima illa sanctissima, quæ bonorum omnium
Dei, donorumque supernaturalium est recepti-
ua? Quinimo hoc ipso docere te voluit, qualis
à Deo pareatur anima, dum illi coniungitur, &
quæ bona illi communicet, si tantâ gloriâ cor-
pus adornet, mortale, & passibile, quod præter
luti figmentum nihil habet aliud. Si tantum lu-
to confert splendorem illi se coniungens, quàm
pulchrum apparebit vitrum, crystallum, aut de-
tersum sine macula speculum aut adamas luci-
dissimus, si totus illi coniungatur? Quàm pul-
chram Dominus reddet animam, cui coniun-
gitur? Quàm illa splendida, quàm opulenta?
quàm donis cælestibus, & gloriâ spectabilis?
Eodem modo, eadem mensurâ ac proportio-
ne Christus intendit, vt intelligas, qualem red-
dat diabolus animam, quam possidet, cui se
coniungit, quam per mortale peccatum ingre-
ditur. In eum finem hodie miserum illum tibi
proponit, vt videndo, quale reddat corpus illud,
quod arripit, quem malorum omnium cumu-
lum, qualem sensum priuationem, quàm co-
lendam causet in illo insensibilitatem, quàm il-
lus figurâ distorqueat iusticiâ, bonorum om-
niam lato, firmiter tibi persuadeas, quod talem
quoque reddat animam, quam ingreditur, & in-
quam per peccatum lethale suscipit potestatem:
Omnia (docet Chrysost.) *eritit & confandit, D. Chr.*
& perdit, quocumque insulserit, omnia discipuli, Ro. 9. 17.
& dilacerat.

*S. G. Eques, quem vidit D. Ioannes, mors di-
ctus, diabolus est, Christo contrarium, qui
vita nominatur.*

PRæclaro cuncta hæc hieroglyphico mon-
strauit Dominus in Apocalypsi discipulo suo
dilectissimo D. Ioanni. In insulam Pathmos
deportatus à Deo quodiamis recreabatur vi-
sionibus, vt fidelissimus amicus, & altissimi
instruebatur mysterijs. Vno autem omnino
singulati, non vulgaria pandit illi sacramenta.
Plurimos offert spectandos equites mira va-
rietate venustissimos, pariter & equos, vt
dies luctæ videretur esse festinissimus. Primus
in arenam prodit equus albus, cui nollis in-
sidebat formâ gratissimus sole seruator, 35⁺
cum manu librans, & in capite diadema,
haur.